

**LIFE+ -ohjelman
rahoitusmahdollisuudet
happamien sulfaattimaiden
ympäristöhaittojen torjunnassa**

Kari-Matti Vuori

S Y K E

LIFE+ rahoitusohjelma

- LIFE+ on EU:n ympäristöalan rahoitusjärjestelmä, tavoitteena edistää yhteisön ympäristöpolitiikan ja lainsäädännön täytäntöönpanoa ja kestäväää kehitystä.
- LIFE-rahoitusjärjestelmä vuodesta 1992 lähtien
- LIFE+ ohjelmakausi vuodesta 2007 vuoteen 2013.
- LIFE + koostuu kolmesta osasta, joita ovat
  1. LIFE+ Nature and Biodiversity
  - 2. LIFE+ Environmental Policy and Governance**
  3. LIFE+ Information and Communication

S Y K E

LIFE+ hankkeet

- Uudessa ohjelmassa jokaiselle jäsenvaltiolle osoitetaan kiinteä rahoitusosuus.
  - 2008 auenneessa haussa Suomelle vähintään 7,4 milj. €
- Vuoden 2007 haussa rahoitettujen hankkeiden Life+-osuus oli keskimäärin 1.2 milj. €
  - Avustusosuus enintään 50% tukikelpoisista kustannuksista
- Hankkeiden kesto tyypillisesti 3-5 vuotta
- Kunkin vuoden hakua varten jäsenvaltiot voivat laatia kansalliset painopistealueet, jotka huomioidaan hankkeiden valinnassa.

S Y K E

Teema-alueet

- Hankkeiden teema-alueina voivat olla seuraavat:
- • **ilmastonmuutos**
- • **vesivarat**
- • ilma
- • maaperä
- • kaupunkiympäristö
- • melu
- • kemikaalit
- • ympäristö ja terveys
- • jäte ja luonnonvarat
- • metsät
- • innovaatiot
- • strategiset menettelytavat

S Y K E

LIFE+ Environmental Policy and Governance

- Tavoitteena yhteisön ympäristöpolitiikan ja -lainsäädännön toimeenpano alue- ja paikallistasolla
- Ohjelma tukee...
  - Uusien innovatiivisten toimintatapojen, teknologioiden, menetelmien ja välineiden kehittämistä ja demonstrointia
  - Tietoperustan lujittamista
  - Ympäristön tilaan vaikuttavien tekijöiden seuranta ja vaikutusarviointia
  - Ympäristöpolitiikan toteuttamisen helpottamista paikallisella ja alueellisella tasolla

S Y K E

Erityistoiveet v. 2008 haussa

■ Hankkeita jotka

- Johtavat lupaavien ympäristöteknologioiden/-käytäntöjen/menetelmien/prosessien kehittämiseen ja esteiden ratkaisemiseen
- Edistävät tieteellisesti kehitettyjen teknologioiden/käytäntöjen laajaa soveltamista
- Yhdistävät toimenpiteitä
- Ottavat julkisen hallinnon mukaan ymp.käytäntöjen levittämiseen

S Y K E

Hankkeiden arviointi, pisteytys

■ Myöntämisvaihe:

- Tekninen johdonmukaisuus ja laatu 15/8
- Taloudellinen johdonmukaisuus 15/8
- LIFE+ -tavoitteisiin vaikuttaminen 25/12
- Eurooppalainen lisäarvo ja EU-rahoituksen optimaalinen käyttö 30/15
- Monikansallinen luonne 5
- Kansallinen lisäarvo 10

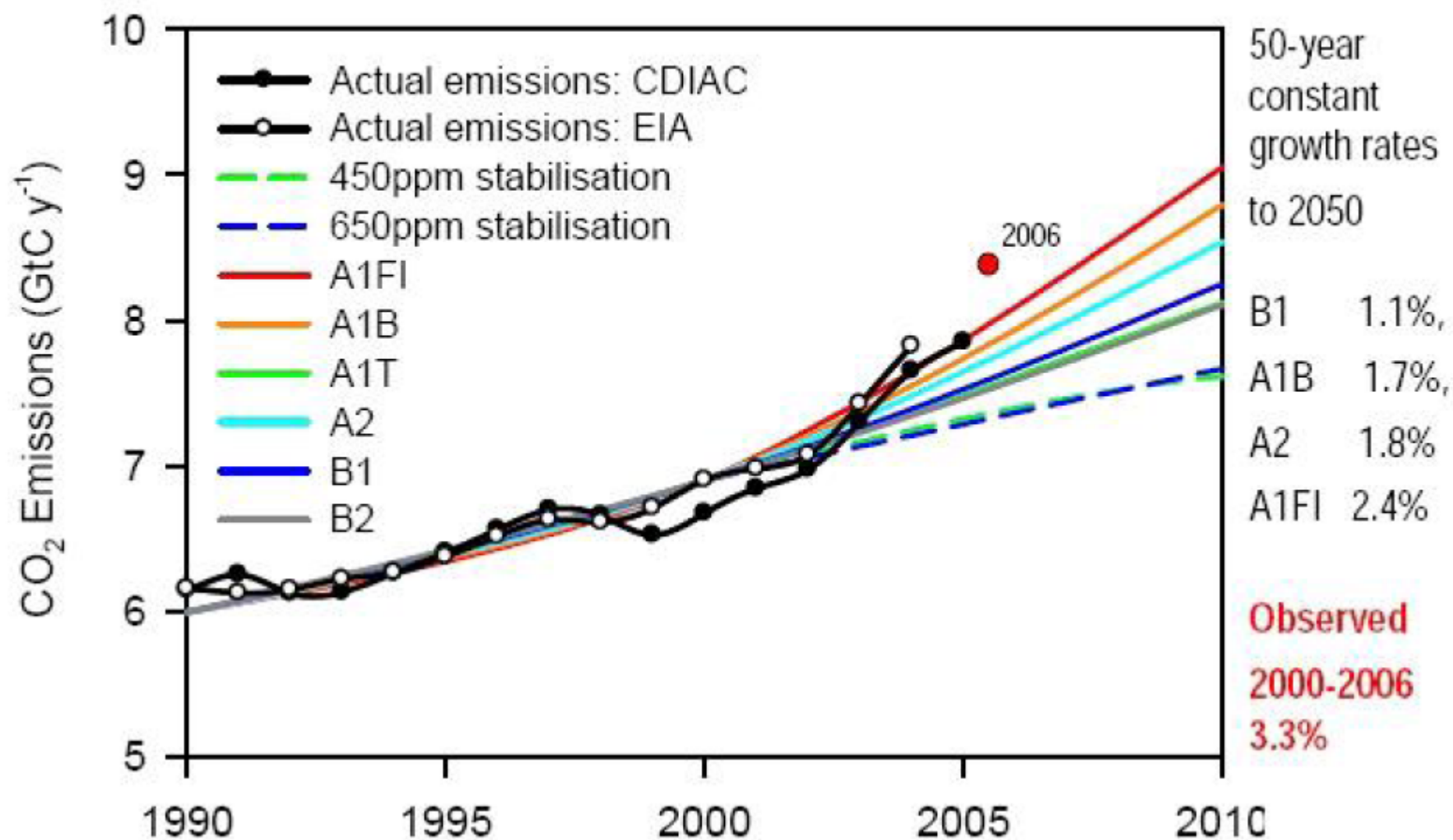
S Y K E

Happamien sulfaattimaiden tapaukseen soveltuvat toimenpiteiden painopistealueet

- ILMASTOMUUTOS
  - Kioton sitoumusten täytäntöönpano
  - Sopeutuminen kielteisiin vaikutuksiin, vaikutusten lieventäminen
  - Päästöoikeuskaupan yms. käytön varmistaminen
- VESI
  - Vesialueiden hoitosuunnitelmien ja vpd:n toimenpideohjelmien valmistelu

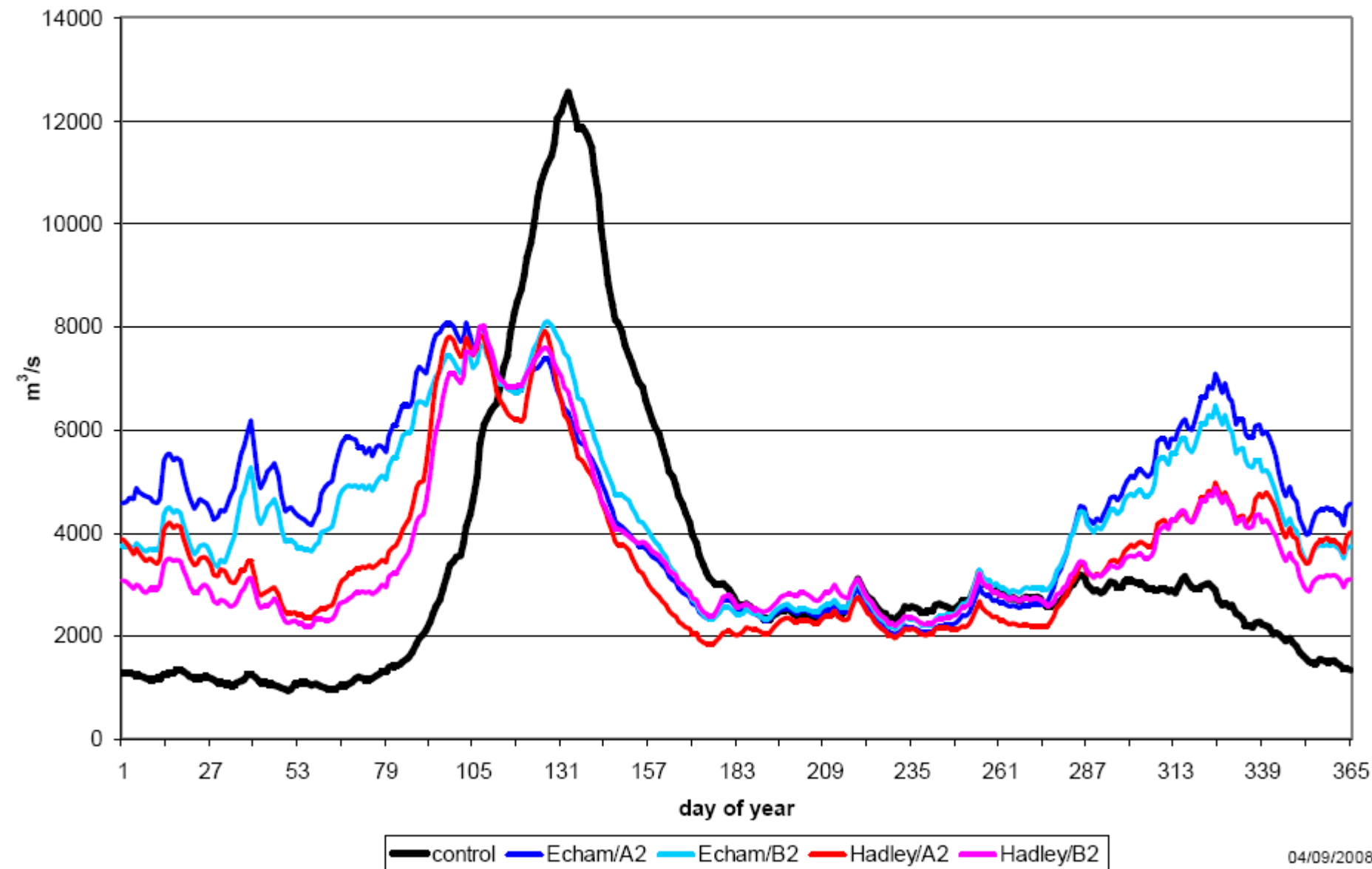
Vaikka kaikkia...painopistealueita koskevat hakemukset ovat tervetulleita,...komissio panee etusijalle v. 2008 hankkeet, jotka käsittelevät ilmastomuutosta

CO₂-PÄÄSTÖT YLITTÄNEET AIEMMAT PAHIMMAT SKENAARIOT

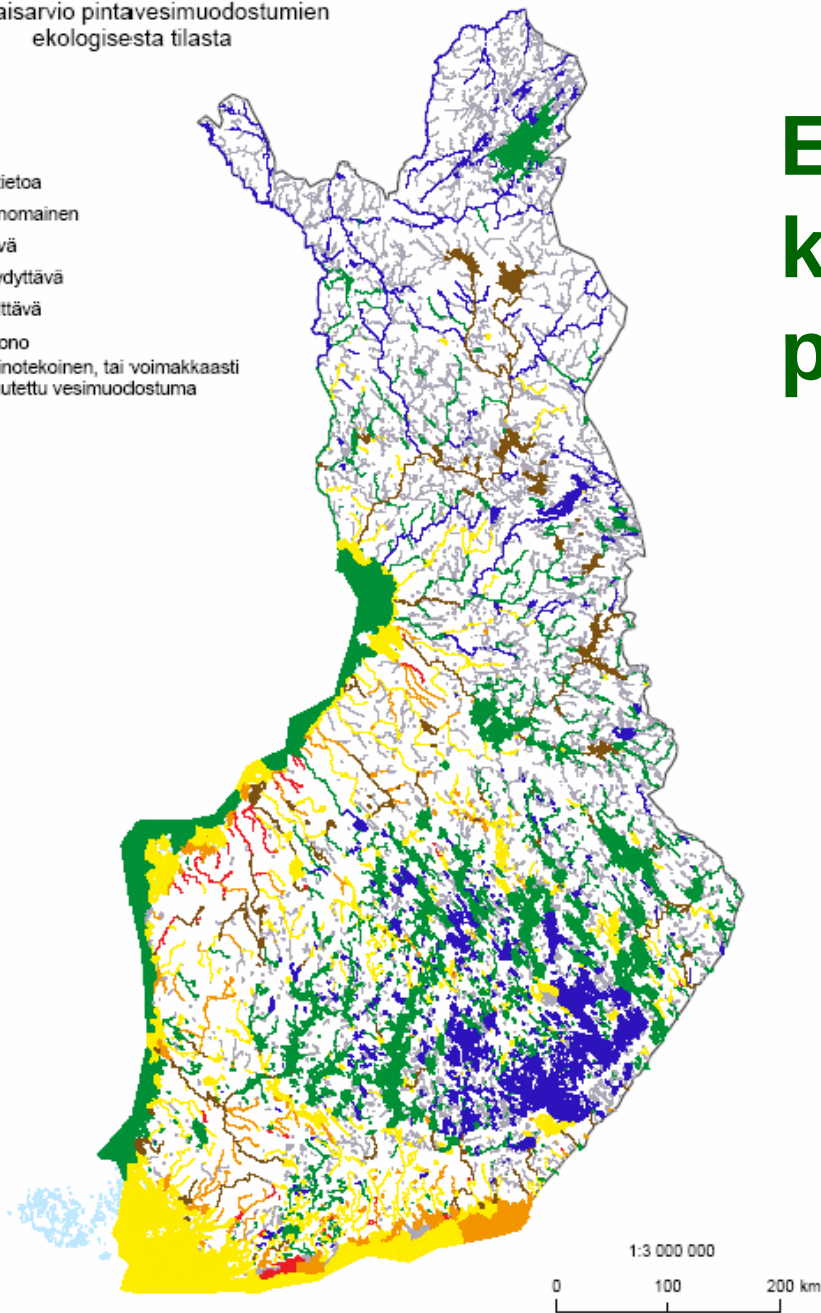

Virtaama Suomen alueelta nykyään ja 2050:

Daily mean discharge from the land surface of Finland (m^3/s)

Kokonaisarvio pintavesimuodostumien
ekologisesta tilasta

Ekologisen tilan kokonaisarvio pintavesissä

- Ongelmat painottuvat rannikkovesiin ja -jokiin
- HS-maiden vaikutus tulevaisuuden ilmastossa?

E

ILMASTOMUUTOS & HS-MAAT

- Lämpötilan nousu: aineenvaihduntaprosessien tehostuminen (maa- ja vesiekosysteemit, eliöt)
- Hydrologisten ääriolojen yleistyminen, sadannan ja valunnan kasvu
  - Kuivat kesät
  - Sateinen talvikausi
- Riski happamuus- ja metallikuorman kasvulle: todennäköisyys entistä useammin toistuville ja laajemmille toksisuushaitoille kasvaa
- **MITEN NÄIHIN VARAUDUTAAN HS-MAIDEN VESIENSUOJELUSSA JA MAANKÄYTÖSSÄ? MITEN HAITTOJA LIEVENNETÄÄN?**

LIFE+ -HANKE VOISI KESKITTYÄ

- **Kartoittamaan HS-maiden (ja potentiaalisesti toksisten sedimenttien) sijaintia ja laatua**
  - Olemassa olevien aineistojen ja menetelmien demonstrointi
  - Priorisoidut valuma-alueet, täsmäkartoitus
  - Menetelmäkehitys
- **Laatimaan skenaarioita ja riskikarttoja vesistöhaitoista muuttuvissa ilmasto-oloissa**
  - Ilmastomuutoksen vaikutukset maankäyttöön, hydrologiaan ja ainehuuhtoumiin
  - Vesien ekologiseen tilaan ja kalastoon kohdistuvat riskit eri ilmasto-/sääoloissa ja kuormitustasoilla –kuormituksen vähentämistarpeiden demonstrointi
- **Luokittelemaan HS-maita haittapotentiaaliin perustuen**
  - Laatu, määrä, vesistöhaittojen todennäköisyys
- **Kehittämään valmiuksia vähentää haittoja muuttuvissa ilmasto-oloissa**
  - Olemassa olevien vesiensuojelukeinojen evaluointi muuttuvissa ilmasto-oloissa
  - Kehitystarpeet, testaus pilottikohteissa
- **Laatimaan skenaarioita HS-maiden toimenpidevaihtoehtojen sosioekonomisista vaikutuksista**
  - Menetelmien kustannukset ja hyödyt, viljelijöiden ja vesien käyttäjien näkökulma
- **Demonstroimaan HS-maiden parhaiden ympäristökäytäntöjen malleja (tiedon levittäminen)**

S Y K E

Aikataulu ja rahoitus

- Hakemus ympäristöministeriölle 21.11. 2008, komissiolle 5.1. 2009, "lyhyt lista" rahoitettavista hankkeista loppukesästä 2009
- Kansallinen rahoitusosuus tärkeä

S Y K E

Kiitos!

S Y K E